

Avdelningen för resurseffektivt samhälle
Enheten för näringsliv
Tula Ekengren
016-544 22 15
tula.ekengren@energimyndigheten.se

Informationsklass: K1

Yttrande angående Energimarknadsinspektionens rapport Energidelning och andra nyheter till följd av ändringar i EU:s elmarknadslagstiftning, Ei R2025:01

Sammanfattning

- Energimyndigheten tillstyrker i huvudsak förslagen i rapporten
- Energimyndigheten föreslår att Ei får i uppdrag att ge förslag på hur hindren för att kunna stötta energidelning och energigemenskaper med ekonomiska incitament via nätavgiften kan undanröjas
- Energimyndigheten anser att ytterligare insatser inom praktisk vägledning behövs.
- Energimyndigheten konstaterar att det är viktigt att undvika dubbelräkning av elens förnybara värde.
- Energimyndigheten anser att även stora företag, definierade utifrån omsättning och antal anställda, bör få energidela.
- Energimyndigheten tycker också att det är viktigt att utreda hur tillhandahållandet av information ska ske. Om möjligheter till individuell mätning och debitering påverkas av förslaget bör detta beskrivas och konsekvensutredas. Även frågan om insticksklara solceller bör utredas.

Energimyndighetens ställningstagande

Energimyndigheten tillstyrker i huvudsak förslagen i rapporten och ser positivt på att dessa delar av elmarknadsdirektivet införs i svensk lagstiftning.

Ekonomiska incitament i nätavgiften

Energimyndigheten ser positivt på att det arbetas vidare med ramverket kring nättariffernas utformning för att skapa ekonomiska incitament för både energidelning och energigemenskaper. Flera andra länder i EU har någon sådan form av incitament kopplat till nätavgiften, till exempel Österrike, delar av

Belgien och Portugal¹. Energimarknadsinspektionen (Ei) konstaterar i rapporten att de anser att möjligheterna ligger i införandet av lokaliseringssignaler i nättariffen och att det idag finns hinder för att införa dessa (avsnitt 3.6). Energimyndigheten föreslår att Ei får i uppdrag att ge förslag på hur hindren för att kunna stötta energidelning och energigemenskaper med ekonomiska incitament via nätavgiften kan undanröjas.

Ytterligare arbete med praktisk vägledning

Energimyndigheten ser positivt på Ei:s förslag om att de ska ta fram frivilliga standardavtal (avsnitt 4.2) som en praktisk vägledning. Energimyndigheten bedömer dock att det behövs mer praktisk vägledning än förslaget med standardavtal. Energimyndigheten har tidigare föreslagit² att både Ei och Energimyndigheten ska få ett uppdrag att i samverkan ta fram stöd i form av godkända "typfall" för hur delning kan främjas i energigemenskaper. I ett sådant uppdrag skulle energidelning kunna ingå. Energimyndigheten vill därför åter aktualisera tidigare lagda förslag om ett sådant uppdrag med tillägget att även inkludera energidelning.

Risk för dubbelräkning av elens förnybara värde

I utformningen av regelverket för energidelning bör hänsyn tas till det reviderade förnybarhetsdirektivet artikel 19.2 som ställer krav på medlemsstaterna att undvika dubbelräkning av energins förnybara värde. Energimyndigheten ser att det finns risk för dubbelräkning av det förnybara värdet om en elproducent får ursprungsgarantier utfärdade för el som sedan delas, samtidigt som det inte ställs krav på att ursprungsgarantierna används för att ursprungsmärka elanvändningen hos den aktör som mottar den delade elen. Energimyndigheten föreslår att möjligheten att ställa krav på ursprungsmärkning vid användning av delad el, alternativt att ursprungsgarantier inte ska få utfärdas för el som delas, utreds. Dubbelräkning riskerar att påverka förtroendet för ursprungsgarantisystemet negativt.

Definitioner och synpunkt på avgränsning om vem som får energidela

Energimyndigheten instämmer i Eis bedömning av behovet av en tydlig definition av begreppet energidelning och organisatör av energidelning samt vidhåller behovet av en definition av energigemenskaper, så som tidigare påtalats i myndighetens regeringsuppdrag om energigemenskaper³.

Energimyndigheten är positiv till Energimarknadsinspektionens val att använda begreppet elanvändare som den som har rätt att delta i energidelningen (avsnitt 4.1). Detta ger möjligheter för ideella organisationer och/eller energigemenskaper, i olika former, att även kunna energidela. Däremot tycker Energimyndigheten att stora företag skulle kunna inkluderas (avsnitt 4.3). Energimyndigheten bedömer att det bör vara tillräckligt med avgränsningarna på

¹ [Ensuring access to affordable, secure renewable energy: local ownership through energy communities - REScoop](#)

² Regeringsuppdraget om att utreda förutsättningarna för energigemenskaper och eventuellt behov av främjandeinsatser | [Energimyndigheten](#)

³ Ibid.

att anläggningen får vara högst 6 MW och att den som energidelar inte får ha energidelning om huvudsaklig sysselsättning, istället för omsättning och antal anställda. Exempelvis stora fastighetsägare skulle kunna vara en sådan aktör som utesluts om Energimarknadsinspektionens förslag antas. Dessa kan ha verksamhet fördelad över flera städer, och det borde enligt Energimyndighetens bedömning vara positivt om de tillåts energidela lokalt, i en stad eller stadsdel.

Tillhandahållande om information

Angående kravet i direktivet att systemansvariga för överföringssystem ska på ett transparent sätt offentliggöra tydlig information om tillgänglig kapacitet för nya anslutningar inom sina verksamhetsområden så tror Energimyndigheten att denna typ av information är viktig för aktörer med intresse för energidelning och delar uppfattning med *Mot en effektiv elektrifiering av transportsystemet, SOU 2024:97* om att Ei och Energimyndigheten borde få ett uppdrag i frågan. Energimyndigheten anser också, som tidigare meddelat i yttrandet om promemorian *Förbättrad utformning av EU:s elmarknad* (EM diarienummer 2025-201893) att en ytterligare analys behövs för att avgöra om, och i så fall med vilken tröskelnivå, undantag från informationsplikten bör tillåtas.

Individuell mätning och debitering, IMD

Energimyndigheten har noterat att det finns fastighetsbolag som är oroliga för att individuell mätning och debitering av el, IMD, som idag är tillåten, skulle försvinna med de nya kraven som föreslås. Energimyndigheten konstaterar att ingen påverkan på individuell mätning och debitering har tagits upp i rapporten och inga konsekvenser för fastighetsägare har beskrivits i konsekvensutredningen. Energimyndigheten anser att om de nya förslagen påverkar möjligheten till individuell mätning och debitering bör detta beskrivas och konsekvensutredas, och självklart ska energieffektivitetsaspekten i så fall belysas utifrån principen energieffektivitet först.

Insticksklara solceller

Energimyndigheten har noterat ett växande intresse för instickningsklara solceller och stödjer därför förslaget i rapporten om att frågan behöver utredas.

Beslut i detta ärende har fattats av tf generaldirektör Caroline Asserup. Vid den slutliga handläggningen har därutöver deltagit chefsjuristen Rikard Janson, tf avdelningschef Martin Flack samt enhetschef Carl Mikael Strauss. Föredragande har varit handläggaren Tula Ekengren.

Caroline Asserup

Tula Ekengren